

Diego Herchhoren, advocat de Pablo Hasél: «La presó ha amenaçat de traslladar-lo si no col·labora»

BERNAT SURROCA :: 28/02/2021

Critica la Generalitat perquè impedeix que periodistes internacionals entrevistin el raper a la presó i denuncia que els Mossos són "un cos incontrolable". [Cat/Cast]

Pablo Hasél fa una setmana que és a la presó i des d'aleshores cada nit hi ha hagut protestes als carrers de Catalunya que han acabat amb enfrontaments amb els Mossos i han impactat de ple en les negociacions per formar Govern. Hasél, condemnat pel delictes d'enaltiment del terrorisme i injúries a la corona, ha estat la guspira que ha fet esclatar tot un corrent de descontentament i malestar, provocat també per la pandèmia i la crisi econòmica i social. Ara com ara, hi ha dos persones empresonades arran dels incidents i els Mossos han fet més d'un centenar de detencions. Les causes obertes avui es traduiran previsiblement en peticions de pena de presó d'aquí uns mesos.

Arran de l'empresonament de Hasél i tot el que ha provocat, parlem amb l'advocat Diego Herchhoren, que pilota la defensa del raper de Lleida. En aquesta entrevista amb **NacióDigital**, el lletrat explica el centre penitenciari de Ponent, on Hasél compleix condemna, ha amenaçat amb traslladar el raper a una altre presó, allunyada del seu domicili, si no canvia el seu comportament. Herchhoren és crític amb la Generalitat, a qui acusa d'impedir que periodistes internacionals entrin a la presó per entrevistar el raper, i amb els Mossos, que assegura que són "un cos incontrolable" que perjudica la llibertat d'expressió. De cara a les properes setmanes, l'advocat tem que l'Estat "s'atrinxeri" en l'actual posició "exemplaritzant", un comportament "habitual en un estat tan reaccionari com Espanya".

- Després d'una setmana a la presó, com està Pablo Hasél?

- Està animat per la rellevància que està tenint el seu cas. S'havia preparat per l'entrada a presó, que finalment s'ha concretat, i està satisfet perquè la desobediència que va exercir ha servit per posar en discussió moltes coses. S'ha obert un meló important: ja no només per les limitacions que hi ha per a la llibertat d'expressió a Espanya, sinó també respecte a moltes institucions que eren intocables, com ara la policia, la monarquia o la pròpia Constitució.

- Aquests dies ha sortit que Hasél no vol compartir cel·la ni ajudar en les tasques de manteniment de la presó.

- Ell reclama el seu estatus de pres polític, i això té una regulació d'ordre jurídic. L'acord de l'assemblea del Consell d'Europa estableix que els estats han de respectar l'estat de pres polític a aquelles persones que hagin estat condemnades per l'exercici de llibertats públiques consagrades en el Conveni Europeu dels Drets Humans o a través d'un procés que pugui ser declarat injust, entre altres requisits alternatius. Pablo reivindica el seu

estatut de pres polític, una cosa que les autoritats espanyoles sempre es resisteixen a reconèixer.

"Hi va haver diversos oferiments per anar a l'exili"

- Quines implicacions té l'estatus de pres polític?

- Això vol dir que les obligacions del pres es limiten a complir amb l'estança a la presó. No col·laborar amb l'administració penitenciària i exigir condicions de vida dignes dins de la presó. Evitar les obligacions imposades pels carcellers. Això no s'està respectant i comencem a percebre que el bon tracte que hi va haver en els primers dies de presó comença a canviar. Ja hi ha una amenaça de dispersió si Pablo no accedeix als mandats de col·laborar de l'administració penitenciària, i això és una vulneració de l'acord de l'assemblea del Consell d'Europa. Hi ha risc que el portin a una presó allunyada del domicili. Aquesta és l'amenaça que el centre li ha transmès a Pablo i en veurem la resolució en els pròxims dies.

- L'opció de l'exili es va arribar a plantejar?

- Ho vam plantejar i hi va haver diversos oferiments. Ho vam meditar, però vam arribar a la conclusió que si Pablo s'exiliava gran part de la transcendència que tindria pel debat públic no s'hauria produït. Si marxava, no fariem el salt definitiu per posar sobre la taula els límits sobre l'exercici de drets i llibertats, com s'està fent ara. Va prendre la decisió a partir d'això: no he arribat fins aquí per exiliar-me i que s'oblidi el tema i a més carregui amb les conseqüències de l'exili.

- Quantes condemnes pesen sobre Hasél?

- En ferm, és a dir, executables immediatament, té la de l'Audiència Nacional de 2014, per la qual compleix condemna actualment. La resta són penes de presó en suspens perquè no són fermes o hi ha possibilitat de recurs. Hi havia alguna pena de multa de quan Àngel Ros era alcalde de Lleida que ja està complerta. També s'hauria de parlar de com s'ha arribat fins aquí en aquestes condemnes paral·leles, especialment la de l'Audiència Provincial de Lleida i qui és l'impulsor d'aquest procés penal. Això donaria per un debat molt més profund.

"La policia s'ha convertit en un cos incontrolable i ningú ho posa en discussió"

- Qui és l'impulsor d'aquest procés penal?

- És un confident de la Guàrdia Urbana de Lleida, conegut pels moviments socials. És un personatge que es defineix com a "defensor a ultrança de les forces de seguretat" i presumeix de ser confident de la Guàrdia Urbana de Lleida i que es fa fotos a Facebook portant armes llargues. Aquest home apareix en escena perquè un noi de 15 anys denuncia

que la Guàrdia Urbana l'ha apallissat mentre enganxava cartells. El noi va difondre imatges de lesions als mitjans. El jutge va fer un tractament lamentable de les lesions. Els fets van tenir lloc de nit en un lloc on no hi havia ningú. Hi havia dues parts, els policies i el noi. Aleshores va aparèixer aquest confident i va dir que havia vist què havia passat i no era cert el que deia la víctima. Era un testimoni fals. No hi havia ningú en el moment dels fets.

Pablo Hasél va denunciar aquests fets i va assenyalar el confident, que va anar a casa de Pablo per amenaçar-lo. Després, aquest home presenta una denúncia d'una altre lloc on no hi havia estat mai Pablo dient que va rebre una agressió seva. En aquest context, la justícia dona la raó al confident i no a Hasél. Aquesta és la condemna que va sortir la setmana passada.

- Com veu Hasél les protestes i els incidents d'aquests últims dies?

- El que coarta la llibertat d'expressió és la violència policial. Quan es mutila l'ull d'una persona o es dispara armament prohibit, o quan s'insulta o s'agredeix indiscriminadament, això és perjudicial per la llibertat d'expressió. S'ha alterat el debat, perquè s'està posant en qüestió la crema de contenidors o el llançament de pedres, però no els abusos que està exercint qui té el monopoli de la força legítima de l'Estat, que és la policia. Aquí la policia s'ha convertit en un cos incontrolable i ningú ho posa en discussió. El debat de fons és fins a quin punt és perjudicial la policia per a la llibertat d'expressió.

"És un risc que les protestes afectin la situació de Hasél, però és un risc necessari per ell"

- Si Hasél continua animant les protestes des de la presó en pot sortir perjudicat?

- No, les conseqüències processals no hi serien en aquest cas. És cert que els jutges no són de pedra i a l'hora de valorar l'alarma social o el risc, potser ho tenen en compte com a forma de represalia, però també hem vist en moltes ocasions que qui no plora no mama. Les grans transformacions de la societat sempre venen precedides d'enormes de desobediència. És un risc que el transcurs d'aquestes manifestacions li pugui afectar, però és un risc necessari per a Pablo.

- Com a advocat seu li recomana alguna cosa? Que continuï animant, que mantingui un perfil més baix...

- Si li dic que calli, em deixa de parlar.

- El conseller Miquel Sàmper va dir que les manifestacions eren ara "vandalisme pur". Com ho veu?

- El senyor Sàmper és qui dirigeix la policia catalana i l'ha de defensar. De la mateixa manera, jo tinc el dret d'atacar la seva actuació aquests últims dies. Hi ha molts incidents que s'haurien pogut evitar. D'altra banda, cal contextualitzar el marc d'aquestes protestes.

S'estan ajuntant moltes qüestions, un sentiment de malestar general que va més enllà de Pablo i que s'està canalitzant a través d'aquestes protestes. Insisteixo, s'està posant al mateix nivell o maximitzant la responsabilitat dels manifestants que llancen pedres, però Sàmper oblida que hi ha una persona a qui se li ha mutilat un ull per l'acció policial, i aquí no hem vist cap responsabilitat disciplinària. Això és molt greu.

- Els Mossos han obert una investigació interna sobre el cas. Arribarà a algun lloc?

- Arribarà al mateix lloc que totes les investigacions internes dels Mossos. Les lesions greus que produeix una persona a una altra fora de l'àmbit policial tenen repercussions penals molt greus. Això passa per a tothom excepte per a les forces i cossos de seguretat de l'Estat. No hi tenim gaire confiança. Sí que confiem que la pressió social permeti depurar responsabilitats, condemnar i sancionar, però no confiem en el senyor Sàmper.

"La Generalitat ens ha denegat el permís perquè periodistes internacionals entrevistin Hasél"

- Algun partit s'ha posat en contacte amb Hasél?

- Per ara no. L'únic contacte directe que hem tingut és amb En Comú Podem de cara a la sol·licitud d'indult. Ens van demanar autorització i els la vam donar. No és que sigui necessari autoritzar-ho, perquè un indult el pot demanar qui vulgui. Pablo em va dir expressament que ni se m'acudís demanar un indult.

- La causa ha tingut força repercussió fora d'Espanya.

- Hi ha hagut molt corresponsals de l'Estat i de la resta del món que ens han demanat visitar Pablo per entrevistar-lo. Hi ha molt interès en aquest aspecte. De fet, estem en un conflicte amb la Generalitat. Presons depèn de la Generalitat i hem sol·licitat autorització per diversos periodistes que volen entrar a la presó per entrevistar Pablo i la Generalitat ens ha denegat el permís. Argumenten que pot convidar amics i familiars, i que si algú entra a la presó no podrà enregistrar res. Això és molt greu, perquè el febrer de l'any passat una sentència del TC va habilitar la possibilitat que la premsa entrés a la presó per entrevistar persones, perquè preval el dret a la llibertat d'informació al reglament penitenciari. Això portarà a una pugna jurídica interessant i dura.

- La Generalitat diu que no poden entrar periodistes però sí familiars?

- Sí, i que si algú hi entra com a amic o familiar no podrà portar cap dispositiu per enregistrar res.

- Per ara hi ha dos persones empresonats arran de les protestes. Des del seu punt de vista, a que es poden enfrontar?

- Parlem de penes de presó normalment altes, de tres o quatre anys. Ho hem vist en casos

semblants, com vagues generals, la detenció de Puigdemont o les protestes de la sentència del procés. Entenc que per als casos actuals la Fiscalia sol·licitarà això. El ministeri públic en aquests casos sempre té aquest comportament: n'enganxa a un per aplicar un correctiu que afecti molts, un càstig exemplaritzant. Això posa de manifest la inexistència de trets democràtics en els processos penals d'aquest tipus.

"La reforma del codi penal no és una idea de Podem, és l'obligació del govern espanyol"

- La Generalitat es podria personar com a acusació particular, com ha fet en altres casos similars.

- Això per descomptat. I si no és la Generalitat serà l'Ajuntament de Barcelona.

- Podem ha proposat una reforma del codi penal per evitar casos com el de Pablo Hasél. És viable?

- No només és viable, sinó que és una obligació del govern espanyol. Sembla com si ara a Podem se'ls encengui la llumeta, però no és així. A Pablo el condemnen per tres delictes, enaltiment del terrorisme i injúries a la corona i a les forces de seguretat. En relació al primer delicte, Espanya té un mandat legal per part de la UE de reformar el codi penal. És a dir, la directiva comunitària de prevenció del terrorisme de 2015 donava un termini de transposició fins al 2018 per incorporar-la al codi penal. Aquesta directiva diu que el delicte d'enaltiment del terrorisme és punible quan hi hagi un risc objectiu d'actes terroristes. No inclou opinions molestes o polèmiques respecte a això. Pràcticament és una derogació de l'actual regulació espanyola del delicte d'enaltiment del terrorisme, que no parla de risc objectiu. La despenalització que planteja Podem no és idea seva, és una conseqüència del mandat de la UE que arriba tard.

Pel que fa als altres dos delictes, passa el mateix en relació al Comitè de Drets Humans de l'ONU. Les recomanacions dels organismes internacionals dels que Espanya forma part són obligatoris per als poders públics. Fa més d'un any, el Comitè va dir que havia de reformar o derogar els delictes relacions amb la llibertat d'expressió, com són les injúries a la corona o les ofenses als sentiments religiosos. És un mandat legal. Ara bé, el PSOE ja ha plantejat límits a la reforma, perquè diu que la gravetat radica en què hi ha gent empresonada per aquests delictes. Això és greu, però el més greu és que algú s'hagi d'autocensurar per por a una possible represàlia, sigui o no de presó. La llibertat d'expressió és un dret fonamental, no alguna cosa que pugui estar sotmesa a una pena econòmica. Per tant, alerta amb els límits que es posen a aquesta reforma, que passarien per una moderació de les penes. Tal com està previst, comportarà problemes.

- Tindria efectes retroactius per a Hasél?

- Si el projecte de llei no diu res al respecte, sí, però encara no coneixem res d'aquesta reforma. S'ha escollit un procés legislatiu llarg i complex, de resultat incert. Haurien pogut

incorporar les recomanacions internacionals via reial decret legislatiu, perquè són vinculants i no cal legislar gaire. La retroactivitat hi seria si el text no diu res al respecte, perquè opera el principi general de llei més favorable al condemnat. Ara bé, l'objectiu de la reforma és que "a partir d'ara" això no es torni a repetir. Això vol dir, en termes jurídics, irretroactivitat. Per tant, hem d'estar alerta.

"El principal temor és que l'Estat s'atrinxeri en la posició d'exemplaritzar. És propi d'estats reaccionaris com Espanya"

- Els indults poden tenir recorregut?

- En poden tenir sempre que la qüestió agafi transcendència. Fins ara, el debat al voltant de la llibertat d'expressió ha estat una reacció als fets. El tema de Pablo hi és des de fa temps, es podria haver demanat l'indult abans. No obstant, la foto dels Mossos detenint-lo al rectorat de la Universitat de Lleida ha fet que Jaume Asens ens truqui per sol·licitar l'indult. És en aquests dies quan s'anuncia la reforma del codi penal. Tot va després dels fets. Per aconseguir coses, cal exigir. Els drets són com un múscul, si no s'exerciten s'atrofien. L'indult l'ha demanat també l'Acadèmia Catalana de la Música.

- Temen que si les protestes es desinflen la causa de Hasél perdi força?

- Por, no. Les protestes han estat resultat de moltes coses, d'una sensació social que no només respon al descontentament pel que ha passat amb Pablo. Hi ha un descontentament acumulat i l'únic que es pot fer és tornar les llibertats que ens han robat. Si no, el descontentament continuarà. El nostre principal temor és que l'Estat s'atrinxeri en la posició d'exemplaritzar. Això és propi d'estats tan reaccionaris com Espanya.

Fuente

Cast:

Diego Herchhoren, abogado de Pablo Hasél: «La prisión ha amenazado con trasladarlo si no colabora»

El letrado critica a la Generalitat para que impide que periodistas internacionales entrevisten al rapero en prisión y denuncia que los Mossos son "un cuerpo incontrolable".

Pablo Hasél hace una semana en la cárcel y desde entonces cada noche ha habido protestas en las calles de Cataluña que han acabado con enfrentamientos con los Mossos y han impactado de lleno en las negociaciones para formar Gobierno. Hasél, condenado por delitos de enaltecimiento del terrorismo e injurias a la corona, ha sido la chispa que hizo estallar toda una corriente de descontento y malestar, provocado también por la pandemia y la crisis económica y social. Por ahora, hay dos personas encarceladas a raíz de los

incidentes y los Mossos han hecho más de un centenar de detenciones. Las causas abiertas hoy se traducirán previsiblemente en peticiones de pena de prisión en unos meses.

A raíz del encarcelamiento de Hasél y todo lo que ha provocado, hablamos con el abogado Diego Herchhoren, que pilota la defensa del rapero de Lleida. En esta entrevista con **Nació Digital**, el letrado explica el centro penitenciario de Ponent, donde Hasél cumple condena, ha amenazado con trasladar el rapero a otra prisión, alejada de su domicilio, si no cambia su comportamiento. Herchhoren es crítico con la Generalitat, al que acusa de impedir que periodistas internacionales entren en prisión para entrevistar al rapero, y con los Mossos, que asegura que son "un cuerpo incontrolable" que perjudica la libertad de expresión. De cara a las próximas semanas, el abogado teme que el Estado "atrinchere" en la actual posición "ejemplarizante", un comportamiento "

- Después de una semana en prisión, como está Pablo Hasél?

- Está animado por la relevancia que está teniendo su caso. Se había preparado para la entrada en prisión, que finalmente se ha concretado, y está satisfecho porque la desobediencia que ejerció ha servido para poner en discusión muchas cosas. Se ha abierto un melón importante: ya no sólo por las limitaciones que existen para la libertad de expresión en España, sino también respecto a muchas instituciones que eran intocables, como la policía, la monarquía o la propia Constitución.

- Estos días ha salido que Hasél no quiere compartir celda ni ayudar en las tareas de mantenimiento de la prisión.

- Él reclama su estatus de preso político, y esto tiene una regulación de orden jurídico. El acuerdo de la asamblea del Consejo de Europa establece que los Estados deben respetar el estado de preso político a aquellas personas que hayan sido condenadas por el ejercicio de libertades públicas consagradas en el Convenio Europeo de los Derechos Humanos o a través de un proceso que pueda ser declarado injusto, entre otros requisitos alternativos. Pablo reivindica su estatus de preso político, algo que las autoridades españolas siempre se resisten a reconocer.

"Hubo varios ofrecimientos para ir al exilio"

- ¿Qué implicaciones tiene el estatus de preso político?

- Esto significa que las obligaciones del preso se limitan a cumplir con la estancia en prisión. No colaborar con la administración penitenciaria y exigir condiciones de vida dignas dentro de la prisión. Evitar las obligaciones impuestas por los carceleros. Esto no se está respetando y empezamos a percibir que el buen trato que hubo en los primeros días de cárcel empieza a cambiar. Ya hay una amenaza de dispersión si Pablo no accede a los mandatos de colaborar de la administración penitenciaria, y esto es una vulneración del acuerdo de la asamblea del Consejo de Europa. Hay riesgo de que lo lleven a una cárcel alejada del domicilio. Esta es la amenaza que el centro le ha transmitido a Pablo y en

veremos la resolución en los próximos días.

- La opción del exilio se llegó a plantear?

- Lo planteamos y hubo varios ofrecimientos. Lo meditamos, pero llegamos a la conclusión de que si Pablo exiliaba gran parte de la trascendencia que tendría para el debate público no se habría producido. Si se iba, no haríamos el salto definitivo para poner sobre la mesa los límites sobre el ejercicio de derechos y libertades, como se está haciendo ahora. Tomó la decisión a partir de eso: no he llegado hasta aquí para exiliarme y que se olvide el tema y además cargue con las consecuencias del exilio.

- ¿Cuántas condenas pesan sobre Hasél?

- En firme, es decir, ejecutables inmediatamente, tiene la de la Audiencia Nacional de 2014, por la que cumple condena actualmente. El resto son penas de prisión en suspenso porque no son firmes o hay posibilidad de recurso. Había alguna pena de multa de cuando Ángel Ros era alcalde de Lleida que ya está completa. También se debería hablar de cómo se ha llegado hasta aquí en estas condenas paralelas, especialmente la de la Audiencia Provincial de Lleida y quién es el impulsor de este proceso penal. Esto daría por un debate mucho más profundo.

"La policía se ha convertido en un cuerpo incontrolable y nadie lo pone en discusión"

- ¿Quién es el impulsor de este proceso penal?

- Es un confidente de la Guardia Urbana de Lleida, conocido por los movimientos sociales. Es un personaje que se define como "defensor a ultranza de las fuerzas de seguridad" y presume de ser confidente de la Guardia Urbana de Lleida y que se hace fotos en Facebook portando armas largas. Este hombre aparece en escena para que un chico de 15 años denuncia que la Guardia Urbana la ha golpeado mientras enganchaba carteles. El chico difundió imágenes de lesiones a los medios. El juez hizo un tratamiento lamentable de las lesiones. Los hechos tuvieron lugar de noche en un lugar donde no había nadie. Había dos partes, los policías y el chico. Entonces apareció este confidente y dijo que había visto que había pasado y no era cierto lo que decía la víctima. Era un testigo falso. No había nadie en el momento de los hechos.

Pablo Hasél denunció estos hechos y señaló el confidente, que fue a casa de Pablo para amenazarle. Después, este hombre presenta una denuncia de un otro lugar donde no había estado nunca Pablo diciendo que recibió una agresión suya. En este contexto, la justicia da la razón al confidente y no a Hasél. Esta es la condena que salió la semana pasada.

- ¿Cómo ve Hasél las protestas y los incidentes de estos últimos días?

- Lo que coarta la libertad de expresión es la violencia policial. Cuando se mutila el ojo de

una persona o se dispara armamento prohibido, o cuando se insulta o agrede indiscriminadamente, esto es perjudicial para la libertad de expresión. Se ha alterado el debate, porque se está poniendo en cuestión la quema de contenedores o el lanzamiento de piedras, pero no los abusos que está ejerciendo quien tiene el monopolio de la fuerza legítima del Estado, que es la policía. Aquí la policía se ha convertido en un cuerpo incontrolable y nadie lo pone en discusión. El debate de fondo es hasta qué punto es perjudicial la policía para la libertad de expresión.

"Es un riesgo que las protestas afecten la situación de Hasél, pero es un riesgo necesario para él"

- Si Hasél sigue animando las protestas desde la prisión puede salir perjudicado?

- No, las consecuencias procesales no serían en este caso. Es cierto que los jueces no son de piedra ya la hora de valorar la alarma social o el riesgo, tal vez lo tienen en cuenta como forma de represalia, pero también hemos visto en muchas ocasiones que el que no llora no mama. Las grandes transformaciones de la sociedad siempre vienen precedidas de enormes de desobediencia. Es un riesgo que el transcurso de estas manifestaciones le pueda afectar, pero es un riesgo necesario para Pablo.

- Como abogado suyo le recomienda algo? Que continúe animando, que mantenga un perfil más bajo ...

- Si le digo que se calle, me deja de hablar.

- El consejero Miquel Samper dijo que las manifestaciones eran ahora "vandalismo puro". Cómo lo ve?

- El señor Samper es quien dirige la policía catalana y debe defender. Del mismo modo, yo tengo el derecho de atacar su actuación en los últimos días. Hay muchos incidentes que podrían haberse evitado. Por otra parte, hay que contextualizar el marco de estas protestas. Se están juntando muchas cuestiones, un sentimiento de malestar general que va más allá de Pablo y que se está canalizando a través de estas protestas. Insisto, se está poniendo al mismo nivel o maximizando la responsabilidad de los manifestantes que lanzan piedras, pero Samper olvida que hay una persona a la que se le ha mutilado un ojo por la acción policial, y aquí no hemos visto ninguna responsabilidad disciplinaria.

- Los Mossos han abierto una investigación interna sobre el caso. Llegará a algún sitio?

- Llegará el mismo lugar que todas las investigaciones internas de los Mossos. Las lesiones graves que produce una persona a otra fuera del ámbito policial tienen repercusiones penales muy graves. Esto ocurre para todos excepto para las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado. No tenemos mucha confianza. Sí que confiamos en que la presión social permita depurar responsabilidades, condenar y sancionar, pero no confiamos en el señor Samper.

"La Generalitat nos ha denegado el permiso para que periodistas internacionales entrevisten Hasél"

- Algún partido ha puesto en contacto con Hasél?

- Por ahora no. El único contacto directo que hemos tenido es con En Común Podemos de cara a la solicitud de indulto. Nos pidieron autorización y se la dimos. No es que sea necesario autorizarlo, porque un indulto lo puede pedir que quiera. Pablo me dijo expresamente que ni se me ocurriera pedir un indulto.

- La causa ha tenido bastante repercusión fuera de España.

- Ha habido mucho corresponsales del Estado y del resto del mundo que nos han pedido visitar Pablo para entrevistarle. Hay mucho interés en este aspecto. De hecho, estamos en un conflicto con la Generalitat. Prisiones depende de la Generalitat y hemos solicitado autorización para varios periodistas que quieren entrar en la cárcel para entrevistar Pablo y la Generalitat nos ha denegado el permiso. Argumentan que puede invitar a amigos y familiares, y que si alguien entra en prisión no podrá grabar nada. Esto es muy grave, porque en febrero del año pasado una sentencia del TC habilitó la posibilidad de que la prensa entrara en prisión para entrevistar personas, porque prevalece el derecho a la libertad de información al reglamento penitenciario. Esto llevará a una pugna jurídica interesante y dura.

- La Generalitat dice que no pueden entrar periodistas pero sí familiares?

- Sí, y que si alguien entra como amigo o familiar no podrá llevar ningún dispositivo para grabar nada.

- Por ahora hay dos personas encarcelados a raíz de las protestas. Desde su punto de vista, a que se pueden enfrentar?

- Hablamos de penas de prisión normalmente altas, de tres o cuatro años. Lo hemos visto en casos similares, como huelgas generales, la detención de Puigdemont o las protestas de la sentencia del proceso. Entiendo que para los casos actuales la Fiscalía solicitará esto. El ministerio público en estos casos siempre tiene este comportamiento: n'enganxa a uno para aplicar un correctivo que afecte muchos, un castigo ejemplarizante. Esto pone de manifiesto la inexistencia de rasgos democráticos en los procesos penales de este tipo.

"La reforma del código penal no es una idea de Podemos, es la obligación del gobierno español"

- La Generalitat podría personarse como acusación particular, como ha hecho en otros casos similares.

- Esto por supuesto. Y si no es la Generalitat será el Ayuntamiento de Barcelona.

- Podemos ha propuesto una reforma del código penal para evitar casos como el de Pablo Hasél. Es viable?

- No sólo es viable, sino que es una obligación del gobierno español. Parece como si ahora a Podemos les encienda la lucecita, pero no es así. A Pablo le condenan por tres delitos, enaltecimiento del terrorismo e injurias a la corona ya las fuerzas de seguridad. En relación al primer delito, España tiene un mandato legal por parte de la UE de reformar el código penal. Es decir, la directiva comunitaria de prevención del terrorismo de 2015 daba un plazo de transposición hasta el 2018 para incorporarla al código penal. Esta directiva dice que el delito de enaltecimiento del terrorismo es punible cuando haya un riesgo objetivo de actos terroristas. No incluye opiniones molestas o polémicas al respecto. Prácticamente es una derogación de la actual regulación española del delito de enaltecimiento del terrorismo, que no habla de riesgo objetivo.

En cuanto a los otros dos delitos, pasa lo mismo en relación al Comité de Derechos Humanos de la ONU. Las recomendaciones de los organismos internacionales de los que España forma parte son obligatorios para los poderes públicos. Hace más de un año, el Comité dijo que tenía que reformar o derogar los delitos relaciones con la libertad de expresión, como son las injurias a la corona o las ofensas a los sentimientos religiosos. Es un mandato legal. Ahora bien, el PSOE ya ha planteado límites a la reforma, porque dice que la gravedad radica en que hay gente encarcelada por estos delitos. Esto es grave, pero lo más grave es que alguien deba autocensurarse por miedo a una posible represalia, sea o no de prisión. La libertad de expresión es un derecho fundamental, no algo que pueda estar sometida a una pena económica. Por lo tanto, alerta con los límites que se ponen a esta reforma, que pasarían por una moderación de las penas. Tal como está previsto, conllevará problemas.

- Tendría efectos retroactivos para Hasél?

- Si el proyecto de ley no dice nada al respecto, sí, pero todavía no conocemos nada de esta reforma. Se ha escogido un proceso legislativo largo y complejo, de resultado incierto. Habrían podido incorporar las recomendaciones internacionales vía Real Decreto Legislativo, porque son vinculantes y no hay que legislar mucho. La retroactividad sería si el texto no dice nada al respecto, porque opera el principio general de ley más favorable al condenado. Ahora bien, el objetivo de la reforma es que "a partir de ahora" esto no se vuelva a repetir. Esto significa, en términos jurídicos, irretroactividad. Por lo tanto, debemos estar alerta.

"El principal temor es que el Estado atrinchere en la posición de ejemplarizar. Es propio de estados reaccionarios como España"

- Los indultos pueden tener recorrido?

- Pueden tener siempre que la cuestión tome trascendencia. Hasta ahora, el debate en torno a la libertad de expresión ha sido una reacción a los hechos. El tema de Pablo es desde hace tiempo, se podría haber pedido el indulto antes. Sin embargo, la foto de los Mossos deteniéndose en el rectorado de la Universidad de Lleida ha hecho que Jaume Asens nos llame para solicitar el indulto. Es en estos días cuando se anuncia la reforma del código penal. Todo después de los hechos. Para conseguir cosas, hay que exigir. Los derechos son como un músculo, si no se ejercitan se atrofian. El indulto lo ha pedido también la Academia Catalana de la Música.

- Temen que si las protestas se desinflan la causa de Hasél pierda fuerza?

- Miedo, no. Las protestas han sido resultado de muchas cosas, de una sensación social que no sólo responde al descontento por lo ocurrido con Pablo. Hay un descontento acumulado y el único que se puede hacer es volver las libertades que nos han robado. Si no, el descontento continuará. Nuestro principal temor es que el Estado atrinchere en la posición de ejemplarizar. Esto es propio de estados tan reaccionarios como España.

<https://ppcc.lahaine.org/diego-herchhoren-advocat-de-pablo>